

การบังคับใช้กฎหมายในการคุ้มครองพยานเกี่ยวกับความผิดในการเลือกตั้ง

The Enforcement of Law for Witness Protection in Offences Concerning Election

สุทธิชัย หล่อตระกูล¹

Suttichai Lortrakul¹

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การบังคับใช้กฎหมายในการคุ้มครองพยานเกี่ยวกับความผิดในการเลือกตั้งนี้ มุ่งประสงค์จะแสวงหาการบังคับใช้กฎหมายตลอดจนแนวทางในการให้ความคุ้มครองความปลอดภัยแก่บุคคลที่มาเป็นพยานหรือผู้ร้องคัดค้านในความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษานโยบายกฎหมาย ลักษณะของการคุ้มครองพยานในคดีอาญากรณีพิเศษ เพื่อทราบความสำคัญและความเป็นมา ตลอดจนทำความเข้าใจต่อการศึกษารูปแบบลักษณะเกี่ยวกับความผิดตามกฎหมายเลือกตั้ง เพื่อศึกษาเปรียบเทียบมาตรการให้ความคุ้มครองพยานในกรณีพิเศษเกี่ยวกับเรื่องนี้ในต่างประเทศ เพื่อค้นหาแนวทางความเป็นไปได้ในการจัดตั้งหน่วยงานที่ให้ความคุ้มครองผู้ที่มีร้องเรียนหรือคัดค้าน และมาเป็นพยานบุคคลเกี่ยวกับความผิดตามกฎหมายเลือกตั้ง เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงกฎหมายเลือกตั้งที่มีอยู่แล้ว หรือออกกฎหมายที่เหมาะสมเกี่ยวกับเรื่องนี้ต่อไป

จากผลของการศึกษาพบว่า การให้ความคุ้มครองพยานเกี่ยวกับความผิดในการเลือกตั้ง เป็นเรื่องใหม่อันเป็นกรณีพิเศษกว่าการคุ้มครองพยานบุคคลในคดีอาญา ซึ่งยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนกับเรื่องนี้ และระบบการเลือกตั้งของไทยยังไม่มีการคุ้มครองพยานหรือผู้ร้องคัดค้านการเลือกตั้ง คงมีแต่การให้หวัคคะแนหรือประชาชนไปร้องคัดค้านคู่แข่งที่ชนะการเลือกตั้ง ซึ่งพยานเหล่านี้โดยมากมักเป็นบุคคลของคู่แข่งการเลือกตั้ง เพื่อวัตถุประสงค์ให้มีผลการเลือกตั้งใหม่เท่านั้น โดยอาศัยอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่จะยกเลิกผลการเลือกตั้ง แต่ปัจจุบันยังไม่ปรากฏถึงวิธีการคุ้มครองพยานบุคคลหรือผู้ร้องคัดค้านการเลือกตั้งที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน ดังนั้นการให้ความคุ้มครองเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย เสรีภาพ อนามัย ชื่อเสียง และทรัพย์สิน ตลอดจน การป้องกันการกลั่นแกล้งฟ้องร้องผู้เข้าไปเป็นพยานหรือผู้ร้องคัดค้านการเลือกตั้ง รวมทั้งครอบครัว ญาติและผู้ใกล้ชิดพยาน การป้องกันภัยอันตรายแก่พยานหรือผู้ร้องคัดค้านการเลือกตั้ง การปฏิบัติที่เหมาะสมการให้ค่าตอบแทนที่จำเป็นบางส่วน ให้ครอบคลุมถึงผู้ร้องคัดค้านการเลือกตั้งด้วยเพื่อให้ทราบว่าให้ความคุ้มครองเพียงไร และคุ้มครองอย่างไร และต้องแก้ไขในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2541 ให้อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ครอบคลุมถึงเรื่องนี้เช่นกัน โดยมีหน้าที่รับผิดชอบการปฏิบัติ เพราะจะทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบในการคุ้มครองพยานในคดีอาญาและคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ประสาน

¹ อาจารย์ประจำ, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี

¹ Lecturer, Faculty of human and social , rajabhat udonthani university

งานการบริหารเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเป็นแนวทางที่จะก่อให้เกิดหลักประกันแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งให้มีความเชื่อมั่นศรัทธาต่อระบบการเลือกตั้งของไทย อันจะก่อให้เกิดความเชื่อมั่น ศรัทธาต่อระบบการเลือกตั้งของไทย อันจะก่อให้เกิดความเป็นธรรมการเลือกตั้งและส่งผลดีต่อระบบการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมได้อย่างแท้จริง

คำสำคัญ : บุคคลที่เป็นพยาน, คดีความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง, การคุ้มครองพยานในความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง

Abstract

The study of enforcement of law relating to the protection of witnesses to the election offence intends to find the law enforcement and guideline to protect either witness or complainant over the election offence and also aims to study the definition and aspect of witness protection in specific criminal cases, to acknowledge its importance and history, as well as to understand the character of election offence. This study also compares the measures of witness protection in such specific criminal case with other countries. Furthermore, the study aims to find the feasibility of establishing a body for protecting witnesses or complaints and to conclude with recommendations for either the amendment of the existing election law or further enactment of particularly law.

According to the study findings that the protection of witnesses to the election offence is a new issue which is more specific than the protection of the witnesses in general criminal cases and there is no explicit regulation currently governed to the cases. Moreover, there is no concept relating to witness or complainant protection in Thailand's electoral system indicating the only option provided for an aggrieved party who is mostly losing party's nominee is to file a complaint against the elected candidate in order to claim for the new election under the authority of the Election Board. Therefore the protection relating to the safety of life, body, liberty, reputation, property, including the prevention of false charge against witness or complainant or even his family and close relatives, should be addressed. Furthermore, proper implementation and appropriate remuneration should be provided to witness or complainant. In order to acknowledge how much protection is within the Organic Act to the Constitution. Election Board B.E.2541 should be amended in order to expand the board's authority covering the issues concerned. This results the body being responsible for witness in criminal cases protection and the Election Board can be cooperative and conduct progress correspondingly. It also insures rights for people and related authorities to maintain the security and confidence in Thailand's electoral system. Consequently, there is truly fairness, transparency, and positive impact on political, economic, and social system.

Keywords: Person is witness, offences concerning Election case, witness protection in offences concerning Election

บทนำ

เนื่องจากปัจจุบันนี้ความผิดเกี่ยวกับเลือกตั้งมีความยุ่งยากซับซ้อนเป็นพิเศษ โดยเฉพาะการกำหนดหลักเกณฑ์ความผิดหมวด 1 ส่วนที่ 6 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2550 เรื่องค่าใช้จ่ายและวิธีการหาเสียงเลือกตั้งไว้ดังนี้ กรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาตรา 53 บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้แก่ตนเองหรือผู้สมัครอื่นหรือพรรคการเมืองใดหรือให้งดเว้นการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองใดด้วยวิธีการดังนี้

(1) จัดทำให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด

(2) ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อมแก่ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด สถาบันการศึกษา สถานสงเคราะห์หรือสถาบันอื่นใด

(3) ทำการโฆษณาหาเสียงด้วยการจัดให้มีมหรสพหรือการรื่นเริงต่างๆ

(4) เลี้ยงหรือรับจะจัดเลี้ยงผู้ใด

(5) หลอกหลวง บังคับ ชูเชิญ ใช้อิทธิพล คุกคาม ใส่ร้ายด้วยความเท็จหรือจูงใจให้เข้าใจผิดในคะแนนนิยมของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด”

นอกจากนั้นยังมีการห้ามซื้อเสียงโดยการจัดยานพาหนะรับส่ง ตามมาตรา 55 และการห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง ตามมาตรา 57 หรือแม้กระทั่งความผิดเกี่ยวกับการห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากรัฐปิดประกาศโฆษณาหาเสียง และจัดสรรเวลาออกอากาศ ตามมาตรา 60 เป็นต้น และยังสามารถใช้กับวุฒิสภาโดยอนุโลมตามมาตรา 122 ต่างกันตรงที่วุฒิสภานั้น

ห้ามหาเสียงตามมาตรา 91 โดยให้แนะนำตัวได้ตามมาตรา 124 ซึ่งในกรณีต่างๆ ที่ห้ามทั้งการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภานั้นหากมีเพียงหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งก็มีอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 2 ตั้งแต่มาตรา 133-135 ว่าให้อำนาจเพิกถอนการเลือกตั้งระดับสิทธิเลือกตั้ง และมีบทลงโทษในทางอาญา

ด้วยเหตุนี้จึงนำไปสู่ความเกี่ยวพันกับเรื่องความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาและประมวลวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนที่มีผู้เกี่ยวข้องกับความผิดตามกฎหมายเลือกตั้งนี้ ทั้งกรณีที่เป็นบุคคลธรรมดาเป็นผู้กระทำ หรือเป็นเจ้าพนักงานของรัฐก็ตาม ซึ่งสังเกตชัดเจนในความเกี่ยวพันที่ว่านี้ได้จากมาตรา 27 บัญญัติว่า “ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขต กรรมการการเลือกตั้งกรรมการประจำหน่วย กรรมการการนับคะแนนเลือกตั้ง และผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญานับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งจนสิ้นสุดแห่งการงานในหน้าที่” บทบัญญัติเหล่านี้เองที่แสดงให้เห็นว่า ความผิดตามกฎหมายเลือกตั้งมีความเกี่ยวพันกับความผิดในทางอาญา

ด้วยเหตุนี้จึงเกิดปัญหาในการให้ความคุ้มครองผู้ที่จะมาเป็นพยาน ซึ่งเป็นผู้ร้องเรียนหรือเป็นผู้คัดค้านการเลือกตั้งที่มีพยานหลักฐานในความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และรวมทั้งการให้ความคุ้มครองผู้ที่พบเห็นการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งโดยตรงที่สมัครใจเข้ามาเป็นพยานด้วย ทั้งกำหนดเลือกตั้งได้กำหนดให้ร้องเรียนหรือคัดค้านการเลือกตั้งภายใน 30 วันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งตามมาตรา 94 จึงทำให้เกิดความสับสนว่าผู้ร้องเรียนหรือผู้คัดค้านในความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งนี้ กับผู้ที่จะมาเป็นพยานบุคคลในศาลทางอาญาเป็นบุคคลเดียวกันหรือไม่ ควรให้ความคุ้มครองบุคคลเหล่านี้ได้อย่างไร โดยเฉพาะ

การเป็นพยานบุคคลในคดีที่มาจากความผิดเกี่ยวกับกฎหมายเลือกตั้ง ส่วนใหญ่จะเป็นผู้ทรงอิทธิพลในพื้นที่ในทางอรรถคดีการพิสูจน์และการค้นหาความจริงเกี่ยวกับการดำเนินคดี หากผู้ที่ร้องเรียนหรือคัดค้านจะมาเป็นพยานก็ย่อมต้องมีความกังวลหวั่นเกรงต่ออิทธิพล หรือภัยอันตรายใดๆ อีกทั้งหากเกิดความไม่เชื่อมั่นในกระบวนการให้การคุ้มครองของรัฐ ซึ่งขาดการปฏิบัติที่เหมาะสมเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องนี้ เช่นเกี่ยวกับการรักษาความลับ ความปลอดภัย หรือเรื่องค่าตอบแทน และการเยียวยาชดใช้ในกรณีการคุ้มครองใดๆ ย่อมไม่มีใครกล้าที่จะยอมมาเป็นพยานในคดีลักษณะกรณีพิเศษนี้ได้ อันเป็นสาเหตุทำให้พยานหลบเลี่ยงหลีกหนีและปฏิเสธการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมในที่สุด

ปัจจุบันนี้ประเทศไทยมีกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานในคดีอาญาโดยตรงแล้ว แต่กฎหมายฉบับนี้ไม่ได้กล่าวถึงการคุ้มครองพยานในความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งเลยแม้แต่นิดเดียว ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 40 (5) บัญญัติว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิในกระบวนการยุติธรรมดังต่อไปนี้ (5) ผู้เสียหาย ผู้ต้องหา จำเลย และพยานในคดีอาญามีสิทธิได้รับความคุ้มครอง และความช่วยเหลือที่จำเป็นและเหมาะสมจากรัฐ ส่วนค่าตอบแทน ค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายที่จำเป็น ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ...” โดยสังเกตเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญซึ่งเป็นการกำหนดไว้เป็นหลักการตามเจตนารมณ์เท่านั้นและกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานในคดีอาญาที่ออกมาใช้นั้น ก็ยังไม่มีความพร้อมสมบูรณ์ เพราะความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งนั้น เป็นเรื่องสำคัญในการสรรหาผู้ที่เข้ามาเป็นตัวแทนของประชาชนและยังเข้าไปบริหารประเทศชาติด้วยส่วนหนึ่ง ซึ่งหากไม่มีมาตรการในการพิสูจน์ตัวผู้อาสาสมัครเข้ามาเป็นตัวแทนประชาชนที่ดีแล้ว ย่อมส่งผลเสียหายต่อการพัฒนาประเทศชาติเป็นที่แน่แท้ ซึ่งมาตรการทางกฎหมาย

ที่จะออกมาเป็นกฎหมายลูกบทตามรัฐธรรมนูญที่เป็นพระราชบัญญัติการคุ้มครองพยานในคดีอาญาอยู่ในขณะนี้ นั้น กลับเน้นให้ความสำคัญเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานในคดีอาญาแบบทั่วไปเท่านั้น หาได้ให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อลักษณะความผิดกรณีพิเศษที่มีความเกี่ยวพันกันกับคดีอาญา โดยเฉพาะความผิดตามกฎหมายเลือกตั้งดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาวิจัยมาตรการทางกฎหมายในการให้ความคุ้มครองพยานในกรณีพิเศษเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับความผิดตามกฎหมายเลือกตั้งแยกออกจากกันจากมาตรการคุ้มครองพยานในคดีอาญาทั่วไป เพื่อให้เกิดความเหมาะสมประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง เพื่อให้สอดคล้องดังเจตนารมณ์ตามรัฐธรรมนูญต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษานิยามความหมาย ลักษณะของการคุ้มครองพยานในคดีอาญากรณีพิเศษ
2. เพื่อทราบความสำคัญและความเป็นมา ตลอดจนทำความเข้าใจต่อการศึกษารูปแบบลักษณะเกี่ยวกับความผิดตามกฎหมายเลือกตั้ง
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบมาตรการให้ความคุ้มครองพยานในกรณีพิเศษเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่างแตกต่างในประเทศ
4. เพื่อค้นหาแนวทางความเป็นไปได้ในการจัดตั้งหน่วยงานที่ให้ความคุ้มครองผู้ที่มีาร้องเรียนหรือคัดค้าน และมาเป็นพยานบุคคลเกี่ยวกับความผิดตามกฎหมายเลือกตั้ง
5. เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงกฎหมายเลือกตั้งที่มีอยู่แล้ว หรือออกกฎหมายที่เหมาะสมเกี่ยวกับเรื่องนี้ต่อไป

สมมติฐานของการวิจัย

ตามที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. 2550) ในมาตรา 40 (5) ที่ได้กำหนดให้มีการออกกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานในคดีอาญา โดย พ.ศ. 2546 ในกฎหมายดังกล่าวนั้น ยังไม่เพียงพอต่อการคุ้มครองบุคคลที่มาร้องเรียนหรือคัดค้าน และอาจต้องมาเป็นพยานในคดีความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ซึ่งมีลักษณะที่มาของความผิดแตกต่างกันออกไป อีกทั้งความสลับซับซ้อน และความรุนแรงของอิทธิพล ความหวาดกลัวของผู้ที่มาเป็นพยานย่อมมีมากกว่ามาตรการคุ้มครองพยานในคดีอาญาทั่วไป จึงควรมีการบังคับใช้กฎหมายที่มีลักษณะรูปแบบและวิธีการเป็นพิเศษต่อการให้ความคุ้มครองแตกต่างเพิ่มเติมจากมาตรการคุ้มครองพยานในคดีอาญาทั่วไป

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ยึดกรอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มาตรา 40(5) และกฎหมายพิเศษที่มีความผิดทางอาญาด้วย เช่น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติการคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546 เป็นต้น

เอกสารที่เกี่ยวข้องและวิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้จะทำการศึกษาโดยใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary research) ซึ่งค้นคว้าจากเอกสารปฐมภูมิ คือรัฐธรรมนูญ และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้อง และเอกสารทุติยภูมิ หนังสือ เอกสาร บทความทางวิชาการ รายงานการวิจัยสัมมนาที่เกี่ยวข้องด้วย

ผลการศึกษาวิจัย

จากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ซึ่งเป็นรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันของประชาชนทุกหมู่เหล่า ว่ามีความเป็นประชาธิปไตยมากที่สุดเท่าที่รัฐธรรมนูญของประเทศที่เคยมีใช้จนถึงปัจจุบัน และรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้ให้การคุ้มครองประชาชนคนไทยให้ได้รับประกันในสิทธิและเสรีเป็นอย่างมาก ซึ่งโดยเฉพาะเมื่อบุคคลใดได้กระทำความผิดกฎหมายหรือถูกดำเนินการคดีก็สามารถที่จะพิสูจน์ตนเอง โดยผ่านกระบวนการยุติธรรมตามที่กฎหมายบัญญัติไว้แต่กระบวนการพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหาหรือจำเลย ต้องมีพยานหลักฐานมาเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพิสูจน์ดังกล่าว โดยเฉพาะพยานบุคคลซึ่งมีความรู้สึกนึกคิดและมีอารมณ์ความรู้สึกอันแตกต่างไปจากพยานประเภทอื่น ย่อมมีความกลัวถึงความไม่ปลอดภัยต่อชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ชื่อเสียง ทรัพย์สิน ตลอดจนจนถึงครอบครัวและบุคคลอันเป็นที่รัก จากมาตรการในการคุ้มครองพยานในคดีอาญาจะเห็นว่า ได้ให้ความสำคัญแก่พยานที่มาทำการเป็นพยานในคดีอาญาเป็นพิเศษตามที่พระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา ซึ่งกำลังจะนำออกมาใช้ในเร็ววันนี้ แต่ยังไม่ให้ความสำคัญแก่พยานในคดีที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาเป็นกรณีพิเศษดังเช่น คดีความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ซึ่งมีปัญหาของผู้มีอิทธิพลเข้ามาเกี่ยวข้องเป็นจำนวนมากในแต่ละพื้นที่ แต่ในพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญาก็ไม่ได้บัญญัติไว้เลย แม้แต่ส่วนหนึ่งส่วนใด ปัญหาในการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้งในทุกครั้งที่มีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งเป็นการเลือกตั้งระดับประเทศ มักประสบปัญหาในการจัดการเลือกตั้ง อันเป็นผลสืบเนื่องจากการต้องการเป็นตัวแทนของประชาชนไปทำหน้าที่บริหารหรือทำหน้าที่

นิติบัญญัติของประเทศไทย และการเลือกตั้งแต่ละครั้งมักปรากฏการคัดค้านการเลือกตั้งอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นการคัดค้านโดยพยานหลักฐานการทุจริตการเลือกตั้งหรือเป็นการกระทำโดยจงใจสร้างพยานหลักฐานเพื่อทำลายคู่แข่งชั้นการเลือกตั้งก็ตาม จึงเป็นการยากในการวินิจฉัยคดีของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ดังนั้นจึงสมควรให้มีมาตรการคุ้มครองพยานเกี่ยวกับความผิดในการเลือกตั้งซึ่งเป็นเรื่องสำคัญเป็นการเฉพาะกรณีพิเศษแตกต่างจากการมีมาตรการคุ้มครองพยานในคดีอาญาทั่วไปเพียงเท่านั้น และเพื่อให้ปัญหาเกี่ยวกับมาตรการดังกล่าวบรรลุตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ผู้วิจัยได้ทำการแบ่งส่วนการวิเคราะห์ให้เป็นระดับเกี่ยวกับการคุ้มครองพยานในความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ดังนี้ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับพระราชกฤษฎีกาให้มีการจัดเลือกตั้งแล้ว จึงต้องพิจารณาบทบัญญัติของกฎหมายในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งวุฒิสภา พ.ศ. 2550 มาตรา 110 ซึ่งบัญญัติว่า “เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งของการเลือกตั้งครั้งใดแล้ว ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้สมัครในเขตเลือกตั้งนั้น พรรคการเมืองที่มีสมาชิกสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น หรือพรรคการเมืองที่เสนอบัญชีผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อเห็นว่า การเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งใดในเขตเลือกตั้งนั้นหรือของเขตเลือกตั้งดังกล่าว มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองนั้น มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง เว้นแต่เฉพาะกรณีร้องคัดค้านเพราะเหตุตามมาตรา 103 หรือมาตรา 104 ให้ยื่นคำร้องคัดค้านภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งเพื่อให้มีการเลือกตั้งใหม่” ซึ่งจากบทบัญญัติของกฎหมายมาตรานี้ได้ให้อำนาจแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองให้มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านการ

เลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ประกาศผลการเลือกตั้งเพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ได้ โดยประกาศยกเลิกผลการเลือกตั้งเดิมที่ถูกคัดค้านเมื่อปรากฏผลตามมาตรา 111 ซึ่งมีบทบัญญัติว่า “เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำร้องคัดค้านแล้วให้ดำเนินการพิจารณาโดยไม่ชักช้าและให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) ถ้าเห็นว่าการเลือกตั้งในหน่วยงานเลือกตั้งหรือเขตเลือกตั้งใด มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม สมควรจะให้มีการนับคะแนนใหม่หรือเลือกตั้งใหม่ให้มีคำสั่งแต่ถ้าเป็นการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภามีคำสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่หรือเลือกตั้งใหม่เฉพาะแต่กรณีสมาชิกวุฒิสภาคนใดที่ถูกคัดค้านในเขตเลือกตั้งตามคำร้องคัดค้านนั้นก็ได้

(2) ถ้าเห็นว่าการที่ผู้ใดได้รับการเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมหรือแม้มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม แต่ไม่มีเหตุอันสมควรจะให้มีการนับคะแนนใหม่ หรือเลือกตั้งใหม่ในหน่วยเลือกตั้งหรือเขตเลือกตั้งนั้น ให้มีคำสั่งยกคำร้องคัดค้านเสีย” จากบทบัญญัติมาตรานี้ ได้ให้อำนาจแก่คณะกรรมการการเลือกตั้งในการพิจารณาคำร้องคัดค้านผลการเลือกตั้งโดยพิจารณาจากความเห็นได้ตามบทบัญญัติดังกล่าว และนอกจากนี้ ยังได้มีบทบัญญัติกฎหมายให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งมีสถานภาพตามมาตรา 110 ซึ่งบัญญัติว่า “เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ ให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งถูกคัดค้านนั้นสิ้นสุดลงนับตั้งแต่วันที่ที่มีคำสั่ง แต่ทั้งนี้ย่อมไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปในหน้าที่ก่อนที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานวุฒิสภาได้รับแจ้งคำสั่ง

ในกรณีที่มีการนับคะแนนใหม่และเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

หรือสมาชิกวุฒิสภาซึ่งถูกคัดค้านต้องสิ้นสุดลงให้ มีผลตั้งแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศ ผลการนับคะแนนใหม่ แต่ทั้งนี้ย่อมไม่กระทบ กระเทือนกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปในหน้าที่คณะ กรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการนับคะแนน ใหม่ และได้พบปัญหาของกฎหมายให้อำนาจคณะ กรรมการการเลือกตั้งมีวิธีพิจารณาการคัดค้าน การเลือกตั้ง ตามมาตรา 111 ซึ่งบัญญัติว่าวิธีการ พิจารณาการคัดค้านการเลือกตั้งให้เป็นไปตาม ระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ดัง นั้นจะสังเกตเห็นได้ว่า บทบัญญัติของกฎหมายพระ ราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิก วุฒิสภา พ.ศ.2550 ตามบทบัญญัติในมาตราดัง กล่าวนั้น ได้ให้อำนาจหน้าที่แก่คณะกรรมการการ เลือกตั้งไว้เป็นจำนวนมาก ซึ่งให้อำนาจแก่คณะ กรรมการการเลือกตั้งรับคำร้องคัดค้านการเลือก ตั้งตามมาตรา 114 และให้อำนาจในการพิจารณา คำร้องคัดค้านตามมาตรา 116 และให้อำนาจมีวิธี การพิจารณาการคัดค้านการเลือกตั้งตามมาตรา 114 โดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเมื่อมีคำสั่ง ให้เลือกตั้งใหม่แล้วมีผลต่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง ตาม มาตรา 116 ดังกล่าวแล้ว ย่อมทำให้คณะกรรมการ การเลือกตั้งมีอำนาจในการตัดสินพิจารณาเช่น ผู้พิพากษาในการดำเนินการกระบวนการยุติธรรม ในศาลเพราะมีอำนาจดังกล่าว แต่ปัญหาในวิธีการ พิจารณาของคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้นหาได้มี บทบัญญัติที่ชัดเจนไม่ โดยในทางปฏิบัติเพียงแต่มี วิธีการพิจารณาโดยรับฟังพยานหลักฐานฝ่ายเดียว และเมื่อมีการพิจารณาเห็นสมควรว่าการเลือกตั้ง นั้นเป็นไปโดยไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรมก็สามารถมี คำสั่งให้ยกเลิกผลการเลือกตั้งให้มีการเลือกตั้งใหม่ หรือให้มีการนับคะแนนใหม่เหล่านั้น เป็นต้น ทำให้ วิจัยซึ่งได้สังเกตเห็นว่า วิธีพิจารณานั้นมีปัญหาว่ามี การสืบพยานอย่างไร และในการพิจารณาโดยคณะ กรรมการการเลือกตั้งนั้นจะมีวิธีคุ้มครองผู้ร้องเรียน หรือผู้ร้องคัดค้านอย่างไร หรือมีวิธีสืบพยานโดยใช้

หลักฐานอะไรเป็นเกณฑ์วัดผลการทุจริตหรือโกง การเลือกตั้ง ในระดับไหนอย่างไร เหล่านี้ล้วนเป็น ปัญหาในทางปฏิบัติทั้งสิ้น เพราะการเลือกตั้งโดย เฉพาะระดับประเทศดังเช่น การเลือกตั้งสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ส่วนมากมัก ประสบปัญหาในการจัดการเลือกตั้งอันเป็นผลสืบ เนื่องมาจากการต้องการเป็นตัวแทนของประชาชน ไปทำหน้าที่ฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติเพื่อ กลั่นกรองกฎหมายของประเทศ ย่อมทำให้การ เลือกตั้งโดยไม่มีเหตุผลแต่ละครั้ง แต่ละคราวของ ประเทศไทยจะประสบปัญหาการคัดค้านการเลือก ตั้งโดยไม่มีเหตุผล แต่จะมีการกลั่นกรองของคู่ แข่งขันโดยไม่เกรงกั้วต่อกฎหมาย

แม้ว่าประมวลกฎหมายอาญาจะมี บทบัญญัติในการลงโทษพยาน ผู้กระทำการสร้าง พยานเท็จหรือทำลายพยานหลักฐานก็ตาม ซึ่ง จะมีปัญหาในการตีความตามตัวบทบัญญัติของ กฎหมายในเรื่องนิยามของคำว่าพยาน เพราะผู้ ร้องเรียนหรือผู้คัดค้านการเลือกตั้งนั้นยังไม่ได้อยู่ในฐานะพยาน ซึ่งยังไม่ได้นำคดีเข้าสู่กระบวนการ ยุติธรรมในศาล จึงไม่สามารถเรียกผู้ร้องเรียนหรือ ผู้คัดค้านการเลือกตั้งว่าพยานได้ ดังนั้นประเด็นที่ เป็นปัญหาสมควรแก่การวิเคราะห์จึงอยู่ที่ว่าผู้ร้อง เรียนหรือผู้คัดค้านการเลือกตั้งนั้นยังไม่อยู่ในฐานะ พยาน ซึ่งยังไม่ได้นำคดีเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ในศาล จึงไม่สามารถเรียกผู้ร้องเรียนหรือผู้คัดค้าน นั้นจะได้รับความคุ้มครอง ตามพระราชบัญญัติ คุ้มครองพยานในคดีอาญาได้อย่างไร เพราะอยู่ใน อำนาจการพิจารณาของคณะกรรมการการเลือก ตั้ง ผู้วิจัยมีความเห็นสมควรให้แก้บทบัญญัติของ กฎหมายพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่า ด้วยการเลือกตั้งด้วยตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและ การได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.2550 กรรมการ การเลือกตั้ง มีวิธีการดำเนินการคุ้มครองผู้ร้องเรียน หรือผู้ร้องคัดค้าน และสมควรแก้ไขพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือก ตั้งให้มีบทบัญญัติของกฎหมายเพิ่มเติมอำนาจแก่

คณะกรรมการการเลือกตั้งให้มีอำนาจคุ้มครองผู้ร้องเรียนหรือร้องคัดค้าน เพื่อให้การดำเนินงานคณะกรรมการการเลือกตั้งอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมสมควรแก่การได้รับความไว้วางใจจากประชาชนให้ดำเนินการการตัดสินผลการเลือกตั้ง และคัดสรรบุคคลเข้ามาดำเนินการเป็นฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติต่อไป โดยเป็นที่ยอมรับของประชาชนโดยทั่วไป เพราะผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องการดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาส่วนมากเป็นผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นต่าง ๆ โดยเฉพาะในระดับภุชหรือต่างจังหวัดนั้นจะสังเกตเห็นได้ว่า ได้ปรากฏผลการเลือกตั้งซึ่งเป็นผู้สมัครที่เคยผ่านการเลือกตั้งอยู่เป็นประจำ จะแตกต่างจากส่วนกลางดังเช่น ผู้สมัครในกรุงเทพมหานครซึ่งอาจมีผลสืบเนื่องจากการที่ประชาชนในส่วนของจังหวัดกรุงเทพมหานครนั้นได้มีการพัฒนาทางการศึกษาและพัฒนาจิตใจโดยไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทนแทนตอบแทนเป็นจำนวนเงินเพียงเล็กน้อย หรือสิ่งของเล็กน้อย ซึ่งจะแตกต่างจากประชาชนในชนบทภูมิภาคยังมีความยากจนอยู่ และเงินยังเป็นปัจจัยสำคัญในการประกอบอาชีพ และมีความซื่อสัตย์รักษาความมั่นสัญญาตามที่ได้ตกลงกัน โดยผ่านห้วคะแนนหรือบุคคลที่มีบทบาทเป็นผู้นำชุมชนแต่เป็นบุคคลของนักการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ซึ่งสร้างปัญหาการทุจริตการเลือกตั้งมาเป็นเวลาช้านาและยากจะแก้ไข จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากประชาชนเป็นจำนวนมากในการหาพยานหลักฐานเพื่อเป็นการพิสูจน์ความบริสุทธิ์ยุติธรรมของผู้สมัครรับเลือกตั้งคนนั้นผู้วิจัยจึงมีแนวคิดเพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการซื้อสิทธิขายเสียง อันเป็นวัตถุประสงค์ที่สำคัญ ซึ่งบุคคลหรือคณะบุคคลที่เกี่ยวข้องในวัตถุประสงค์ดังกล่าวก็คือ คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่สืบเนื่องจากบทบัญญัติของกฎหมายได้ให้อำนาจแก่คณะกรรมการการเลือกตั้งไว้เป็นจำนวนมากแต่ยังไม่มีการกำหนดเครื่องมือในการ

พิสูจน์ต่อไป จึงสมควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและเพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการสมัครใจเข้ามาเป็นผู้ร้องเรียนหรือผู้ร้องเรียนคัดค้านหรือเป็นพยานในระดับชั้นศาลต่อไปนั้น ย่อมไม่มีบุคคลใดสมัครใจเข้ามารับหน้าที่ดังกล่าวเพราะอาจเกิดความไม่ปลอดภัยต่อชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของตนเอง หรือบุคคลในครอบครัว หรือคนรัก เป็นต้น ถ้าไม่มีมาตรการมาจูงใจหรือมีมาตรการเป็นหลักประกันเพื่อให้เกิดความปลอดภัยดังกล่าว คณะกรรมการการเลือกตั้งก็ไม่สามารถหาพยานหลักฐานได้ โดยเฉพาะพยานบุคคล ซึ่งเมื่อพบเห็นการทุจริตการเลือกตั้ง แต่ถ้าบุคคลนั้นไม่สมัครใจเข้ามาเป็นพยานหรือเป็นผู้ร้องเรียนหรือผู้ร้องคัดค้านการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งก็ไม่สามารถหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ความบริสุทธิ์ยุติธรรมของผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ เฉพาะฉะนั้นมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองพยานเกี่ยวกับความผิดในการเลือกตั้งนั้น จึงมีความสำคัญสมควรแก่การนำมาใช้ประกอบเป็นเครื่องมือของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการพิสูจน์ความบริสุทธิ์ยุติธรรมของผู้สมัครรับเลือกตั้งดังกล่าว และเมื่อรัฐกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ.2550 ซึ่งกำหนดให้ประชาชนคนไทยที่มีอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ให้มีหน้าที่ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งแล้ว จึงสมควรมีหลักประกันให้ประชาชนคนไทยที่พบเห็นการทุจริตซื้อสิทธิขายเสียงหรือการทุจริตในการเลือกตั้ง และต้องการสมัครใจเข้ามาเป็นพยานหรือผู้ร้องเรียนหรือผู้ร้องคัดค้านการเลือกตั้งดังกล่าวให้มีความมั่นใจในความปลอดภัยต่อชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของตนเองหรือครอบครัวอันเป็นที่รักให้ได้รับความปลอดภัย เพราะจะสังเกตเห็นได้ว่าในมาตรการทางกฎหมายอาญาได้มีบทบัญญัติของกฎหมายให้พนักงานตำรวจอัยการศาลมีอำนาจออกหมายเรียกบุคคลให้มาเป็นพยาน และได้มีบทบัญญัติลงโทษแก่บุคคลที่ไม่ยอมมาเป็นพยานดังกล่าวด้วย แต่ในทางปฏิบัติก็ยังไม่ค่อยจะมี

บุคคลใดสมัครใจเข้ามาเป็นพยาน เพราะสาเหตุกลัวความไม่ปลอดภัยจากคู่ความดังกล่าว จึงสามารถมองเห็นได้ว่า ในคดีเกี่ยวกับความผิดการเลือกตั้ง สมัครใจมาเป็นพยานในคดีความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งย่อมจะไม่มีบุคคลใดสมัครใจเข้ามาเป็นพยานในคดีดังกล่าว นอกจากจะเป็นการกลั่นแกล้งคู่แข่งชั้นสมัครรับเลือกตั้งโดยผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นเดียวกัน ซึ่งสร้างปัญหาแก่คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นอันมากในปัจจุบัน และเป็นการใช้เวลาพิสูจน์ด้วยความยากลำบากต่อการพิสูจน์ถึงความบริสุทธิ์ของผู้สมัครผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีอิทธิพลในแต่ละท้องถิ่นซึ่งมี กลวิธีการในการทุจริตการเลือกตั้งโดยมีเทคนิคและกลวิธีทุจริตการเลือกตั้งดังนี้

1. การเวียนเทียน หมายความว่า การที่บุคคลไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งหลายครั้ง ไม่ว่าจะเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นหรือไม่ก็ตาม บุคคลเหล่านี้มักเป็นผู้รับจ้างให้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งของตนเองและอื่นโดยไม่มีสิทธิตามกฎหมายหลายครั้งโดยอาจใช้หลักฐานในการแสดงตัวเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งปลอมเพื่อประโยชน์อันมิชอบของผู้สมัครรับเลือกตั้งคนหนึ่งคนใดโดยเฉพาะไม่ว่าบุคคลนั้นจะได้รับค่าจ้างหรือผลประโยชน์หรือไม่ก็ตาม วิธีการนี้จัดได้ว่าเป็นวิธีการที่นิยมมากที่สุด โดยเฉพาะในเขตเลือกตั้งที่ผู้สมัครมีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์เป็นอย่างดีกับฝ่ายข้าราชการการเวียนเทียนจะกระทำอย่างโจ่งแจ้งหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของคณะกรรมการตรวจนับคะแนนในหน่วยเลือกตั้ง โอกาสที่คณะกรรมการจะช่วยการโกงนั้นจะขึ้นถ้าในหน่วยเลือกตั้งนั้นไม่มีตัวแทน หรืออาสาสมัครของพรรคมาคอยดูแลและตรวจสอบในฐานะเป็นกรรมการตรวจนับคะแนน

ในทางปฏิบัติ หัวคะแนนจะเป็นผู้พาประชาชนให้มาลงคะแนน คนละหลาย ๆ ครั้งโดยครั้งแรกของการไปใช้สิทธิ์ คนนั้นซึ่งรู้จักกรรมการตรวจนับคะแนนในบัตรเหลืองจะไม่มียุโรปถ่ายหรือหลักฐานอื่นใดที่ระบุไว้เด่นชัดว่า คนที่มาใช้สิทธิจะ

เป็นคนเดียวกับเจ้าของบัตรหรือไม่

เหตุผลที่ต้องการชื่อของผู้มาใช้สิทธิในบัญชีรายชื่อเป็นบุคคลอื่น ๆ ก็เพื่อประโยชน์ในภายหลังว่า ถ้าเกิดการท้วงติงขึ้นมาว่า บุคคลดังกล่าวได้มาใช้สิทธิซ้ำเป็นการเวียนเทียนก็อาจจะต้องตรวจสอบหลักฐาน เมื่อไม่ปรากฏบัญชีรายชื่อว่า บุคคลดังกล่าวได้มาใช้สิทธิและหลักฐานการแสดงตนของการมาใช้สิทธิเป็นบุคคลเดียวกันที่เป็นเจ้าของบัตร ก็ไม่อาจจะเอาผิดทางกฎหมายได้ ถึงอย่างไรก็ตาม การจะทำเช่นนี้ได้ก็ต้องขึ้นอยู่กับความร่วมมือของคณะกรรมการตรวจนับคะแนน ถ้ากรรมการไม่มาสนับสนุน การเวียนเทียนก็เกิดขึ้นได้ยากหรือไม่สามารถทำได้ยากที่จะป้องกันได้ โดยเฉพาะผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีอิทธิพลด้วยแล้ว ย่อมมีปัจจัยที่เอื้อประโยชน์ต่อตนเองเป็นอย่างมาก และสามารถใช้พรรคพวกสร้างวิธีการโกงการเลือกตั้งที่มีวิธีการอันแยบยลสลับซับซ้อนได้หลากหลาย บุคคลเหล่านี้เข้ามาในรัฐสภาได้ หรือเข้ามาเป็นตัวแทนของประชาชน โดยมีอิทธิพลและกำลังใจคนสนับสนุน และยังมีการเงินของพรรคพวกสนับสนุนเป็นจำนวนมากซึ่งเป็นการยากที่จะได้คนดีมีคุณธรรม แต่ไม่มีปัจจัยสนับสนุนดังกล่าว ได้มีโอกาสรับเลือกตั้งเข้ามาเป็นผู้ชนะการเลือกตั้งได้

2. พลร่ม หมายความว่า การที่บุคคลซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นไปใช้สิทธิเลือกตั้งแทนผู้อื่นโดยผิดกฎหมาย ส่วนใหญ่มักเป็นผู้รักจ้างจากผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคพวกการเมือง โดยมีขอบให้ไปแสดงตนว่าเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในนามของผู้มีสิทธิเลือกตั้งอื่น แล้วใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง พฤติกรรมของพลร่มมีส่วนคล้ายกับการเวียนเทียนตามข้อ 1.

3. ไฟไฟ หมายความว่า การใช้บัตรเลือกตั้งปลอม หรือบัตรเลือกตั้งที่มีกาเครื่องหมายของผู้สมัครรับเลือกตั้งรับเลือกตั้งนอกหน่วยเลือกตั้ง โดยมีขอบด้วยกฎหมายแล้วนำไปใส่รวมกับบัตรเลือกตั้งที่มีผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งไปแล้วให้บัตรเลือกตั้ง

4. บัตรผี หมายความว่าถึงบัตรเลือกตั้งซึ่งผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือผู้อื่นสามารถนำออกจากหน่วยเลือกตั้งได้ก่อนเวลาลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง หรือระหว่างการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ทำให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งสามารถทุจริตได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ส่วนวิธีการที่จะได้มาซึ่ง “บัตรผี” นั้น อาจจะเป็นการปลอมแปลงบัตรอาจจะปลอมแปลงขึ้นหลาย ๆ บัตร แล้วนำมามอบให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยกระจายกันออกไปให้มาก ๆ คน โดยให้กาหมายเลขของคู่แข่งคนสำคัญ ๆ ไว้ทุก ๆ คน ให้มากบัตรเท่าที่จะกระทำได้ แล้วให้นำติดตัวไปยังหน่วยเลือกตั้ง เมื่อมาแสดงตนรับบัตรเลือกตั้งจริงจากเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้งแล้วบุคคลเหล่านี้ก็จะสับเปลี่ยนกับ “บัตรผี” โดยเอาบัตรเลือกตั้งจริงติดตัวออกมาด้วย

ผู้วิจัยมองเห็นถึงการบังคับใช้กฎหมายในการคุ้มครองพยานเกี่ยวกับความผิดในการเลือกตั้ง ที่จะส่งผลถึงการพิสูจน์ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่กระทำความผิดทุจริตการเลือกตั้งและสิ่งสำคัญในการพิสูจน์ดังกล่าว ก็คือ พยานบุคคล ซึ่งเป็นผู้ร้องเรียนหรือผู้คัดค้านการเลือกตั้ง เพราะบุคคลที่พบเห็นการทุจริตการเลือกตั้งนั้น โดยธรรมชาติแล้วไม่ยอมไม่เข้าข้างผู้ทุจริตการเลือกตั้ง ถ้าบุคคลนั้นมีอุดมการณ์ในความเป็นประชาธิปไตย แต่ผลเอา “บัตรผี” กลับมาส่งให้เจ้าหน้าที่เพื่อหย่อนใส่หีบบัตรเลือกตั้งแล้วบุคคลเหล่านั้นก็จะนำเอาบัตรเลือกตั้งจริงออกมาข้างนอก โดยกาหมายเลขของผู้สมัครรับเลือกตั้งมีอิทธิพลของตนเอาไว้ทั้งหมดแล้ว หมุนเวียนให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนอื่น ๆ ที่ถูก “ซื้อตัว” กระทำการอย่างเดียวกับดังกล่าวเรื่อย ๆ ไปจนหมดเวลาการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งแต่การใช้วิธีการ “ไฟไฟและบัตรผี” ได้จำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือจากกรรมการตรวจนับคะแนนเสียงเลือกตั้ง มิฉะนั้นอาจมีปัญหา และถูกจับได้ง่าย เพราะจำนวนของผู้ที่มาใช้สิทธิกับจำนวนบัตรที่ใช้ไปอาจไม่ตรงกัน ถ้าไม่สามารถเปลี่ยนแปลงหลักฐานการมาใช้สิทธิของประชาชนให้สอดคล้องกับจำนวนบัตรที่

ใช้ในการลงคะแนนเสียง

5. บัตรเหลือง หมายความว่าบัตรประจำตัวชั่วคราวซึ่งนายอำเภอออกให้เพื่อใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชนตามกฎหมาย โดยสามารถนำไปใช้แสดงตนแทนบัตรประชาชนในการออกเสียงเลือกตั้งได้ “บัตรเหลือง” นี้สามารถใช้ในการโกงการเลือกตั้งได้ง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการ “เวียนเทียน” การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งหลาย ๆ ครั้งเพราะบัตรแทนนี้ไม่มีรูปถ่ายจึงสามารถไปแอบแสดงตัวได้โดยง่าย การใช้กลวิธีโกงการเลือกตั้งแบบนี้มักจะกระทำในการย้ายตนเข้าไปในเขตเลือกตั้งล่วงหน้า (โดยย้ายเข้าไปอยู่แต่ในเฉพาะชื่อเท่านั้นก็ได้) โดยมักจะกระทำในการย้ายคนงานเข้าไปในโรงงานอุตสาหกรรมใหญ่ ๆ หรือบริษัทใหญ่ ๆ แล้วรีบแจ้งให้นายอำเภอหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองทราบเพื่อการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของตำบลนั้น ๆ และบุคคลเหล่านี้มักจะใช้ “บัตรเหลือง” ในการไปแสดงตนใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง รวมทั้งการใช้วิธีการ “เวียนเทียน” ตามที่ได้กล่าวแล้วสืบเนื่องในความกลัวต่อการไม่ปลอดภัยต่อตนเอง หรือครอบครัวดังนี้ ย่อมเป็นธรรมดาที่บุคคลเหล่านี้ ไม่ต้องการเข้ามามีส่วนร่วมต่อการเลือกตั้งกล่าว และเครื่องมือของคณะกรรมการเลือกตั้งที่สำคัญอีกอย่างก็คือ สำนักงานคุ้มครองผู้ร้องเรียนหรือผู้คัดค้านการเลือกตั้ง ซึ่งสมควรตั้งขึ้นมาเป็นเครื่องมือคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อให้มีมาตรการ

6. กลวิธีการทุจริตโดยวิธีนับคะแนน ซึ่งมักจะเกิดขึ้นระหว่างการตรวจนับคะแนนเสียงสนับสนุนของผู้สมัครแต่ละคน กรรมการตรวจนับอาจจะพยายามเพิ่มคะแนนให้แก่ผู้สมัครที่เขาสนับสนุน โดยแกล้งทำการผิดพลาดหมายเลขในระหว่างการตรวจนับคะแนนหรืออาจจะแกล้งละเลยไม่ยอมมากคะแนนให้แก่ผู้สมัครที่ฝักใฝ่ตรงข้าม การโกงโดยวิธีการนับคะแนนนี้ จะทำได้ก็ต่อเมื่อหน่วยเลือกตั้งดังกล่าวนั้น จะต้องอยู่ในเขตอำเภออิทธิพลของผู้สมัครคนนั้นอย่างเต็มที่ ประชาชนโดยทั่วไป

และกรรมการตรวจนับคะแนนที่เป็นกลางจึงไม่กล้าที่จะไว้วางใจและโจมตีว่ามีการทุจริตเกิดขึ้นในการเลือกตั้ง

กลวิธีการทุจริตในการเลือกตั้งทั้งทุกระดับนี้ ในปัจจุบันการเวียนเทียนเป็นวิธีการที่นิยมใช้กันมากที่สุดเพราะสะดวกและการจับผิดก็กระทำได้ยาก ถ้าหากมีกรรมการตรวจนับคะแนนบางท่านรู้เห็นเป็นใจและร่วมมือกับหัวหน้าของคู่สมัคร การจะใช้วิธีการโกงอันใดก็ตาม ก็ต้องขึ้นอยู่กับอำนาจและอิทธิพลของผู้สมัครและหัวหน้าของเขาที่มีอยู่ในเขตหน่วยเลือกตั้งดังกล่าวที่สำคัญต้องมีการดำเนินการโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าหน่วยเลือกตั้งนั้นไม่มีกรรมการตรวจนับคะแนนที่แต่งตั้งมาจากพรรคการเมืองฝ่ายตรงกันข้ามแล้วโอกาสของการโกงในการเลือกตั้งก็จะมีมากขึ้นเพราะกรรมการส่วนใหญ่จะได้รับการแต่งตั้งมาจากบุคคลในท้องถิ่นของเขตเลือกตั้งนั้น ซึ่งบางครั้งบุคคลเหล่านี้ก็ไม่กล้าที่จะคัดค้านหรือแสดงปฏิกริยาประการใดถ้ามีการทุจริตโกงการเลือกตั้งเกิดขึ้นเขตที่เขาอาศัยอยู่เป็นเขตอำนาจอิทธิพลของผู้สมัครและหัวหน้าของเขาก็จะทำให้กรรมการเหล่านั้นคำนึงถึงสวัสดิภาพชีวิตของเขามากกว่าความถูกต้องและยุติธรรม

เมื่อเป็นเช่นนั้น จึงทำให้เกิดแนวความคิดขึ้นในกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องว่าควรจะมีองค์กรอื่น ๆ ที่จะมาช่วยในการกำกับดูแลและสนับสนุนให้การเลือกตั้งดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บริสุทธิ ยุติธรรมขึ้นมาอีกรูปแบบหนึ่งในการคุ้มครองบุคคลเหล่านี้ และเป็นองค์กรที่ควรอยู่ในความดูแลของคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยกำหนดค่าตอบแทนและการชดใช้ค่าเสียหาย หรือการเยียวยาต่อผลที่จะเกิดขึ้นกับ ผู้ร้องเรียนหรือผู้คัดค้านการเลือกตั้งดังกล่าว โดยแก้ไขในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2550 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2550 ให้ชัดเจน และ

เป็นรูปธรรมถึงวิธีการดังกล่าว เพราะบทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้นได้ถูกกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ให้มีหน้าที่ในการดำเนินการจัดการเลือกตั้งทั้งระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ซึ่งจะมีภารกิจตลอดทั้งปี ฉะนั้นสำนักงานคุ้มครองพยานหรือผู้ร้องเรียนหรือคัดค้านการเลือกตั้งต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลโดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพราะในการวินิจฉัยคดีก่อนนำคดีขึ้นไปสู่ศาลยุติธรรมนั้น ต้องให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้วินิจฉัยสั่งการโดยตรงอยู่ก่อน และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการพิจารณาสืบพยานที่เป็นผู้ร้องคัดค้านการเลือกตั้งให้เกิดประสิทธิผลต่อการคัดเลือกผู้รับเลือกตั้งให้ได้คนดีมีคุณธรรมไปทำหน้าที่โดยไม่หวังผลประโยชน์แก่ตนเอง หรือพวกพ้องต่อไป จึงควรมีหน่วยงานพิเศษที่เกี่ยวกับการคุ้มครองพยานบุคคลในความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ซึ่งอาจกำหนดไว้ในกฎหมายให้มีสำนักงานคุ้มครองพยานบุคคลในความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ซึ่งควรจะให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้รับผิดชอบเพราะมีความเกี่ยวพันและใกล้ชิดกับบุคคลดังกล่าวกว่าหน่วยงานอื่น ในประเทศออสเตรเลียได้มีการตั้งหน่วยงานดังกล่าวนี้แล้ว โดยมีหน้าที่ที่สำคัญคือ เป็นผู้ทำโครงการคุ้มครองพยานเพื่อเป็นการให้ความคุ้มครองพยานบุคคลดังกล่าว และหน่วยคุ้มครองพยานบุคคลเป็นกรณีพิเศษ โดยอาจจัดที่อยู่ให้เป็นกรณีพิเศษในระหว่างจัดการเลือกตั้งหรืออาจมีมาตรการการเปลี่ยนชื่อ ที่อยู่ของพยานบุคคล และอาจกำหนดระยะเวลาในการสืบสวนสอบสวนให้สั้นลงในการดำเนินคดีเลือกตั้งทั้งนี้จะได้ใช้เวลาอันน้อยลงเป็นต้น ซึ่งบุคคลที่สมัครใจเข้ามาเป็นพยานในคดีความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งต้องอยู่ภายใต้กฎหมายในลักษณะคดีอาญาเช่นกัน เมื่อถูกพิสูจน์ว่าได้ให้การเท็จหรือให้การเพื่อเป็นการกลั่นแกล้งฝ่ายตรงข้ามในการสมัครรับเลือกตั้งก็ถูกดำเนินคดี และมีการรับโทษในความผิดทางอาญาตามที่กฎหมายกำหนดไว้เช่นเดียวกับคดีอาญา ซึ่ง

ยอมจะทำให้ผู้ร้องเรียนหรือผู้คัดค้านการเลือกตั้งที่ไม่พบการทุจริตโดยแท้จริง ไม่กล้าสมัครใจเข้ามาเป็นพยานในคดีเกี่ยวกับความผิดในการเลือกตั้งดังกล่าว และไม่กล้าที่จะร้องเรียนหรือร้องคัดค้านโดยไม่มีหลักฐานที่สามารถพิสูจน์ถึงความผิดในการทุจริตการเลือกตั้งให้ เพราะนอกจากเป็นความผิดในทางอาญาแล้วยังอาจต้องถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายในทางแพ่งได้อีกเช่นกัน และยังครอบคลุมไปถึงตัวการ ผู้ใช้ผู้สนับสนุนให้มีความผิดในทางอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกสภา พ.ศ. 2550 เช่นกัน

ปัญหาที่สำคัญอันเป็นอุปสรรคของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการรับฟังพยานหลักฐานและการวินิจฉัยพยานหลักฐานของพยานที่เป็นผู้ร้องเรียนหรือผู้คัดค้านการเลือกตั้งดังนี้

(1) ปัญหาระยะเวลาที่จะเริ่มนับและถือว่าเป็นการกระทำผิดกฎหมายเลือกตั้งตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ให้อำนาจกรรมการการเลือกตั้ง วินิจฉัยสั่งการกรณีที่น่าปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า “ก่อนได้รับเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นผู้ใด หรือบุคคลหรือพรรคการเมืองใด ได้กระทำความผิดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งจนตนเองได้รับการเลือกตั้งเมื่อใด ปัญหาคือ ก่อนได้รับการเลือกตั้ง” จะเริ่มนับเมื่อใดจะเริ่มนับเมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งจนถึงวันเลือกตั้ง หรือขยายครอบคลุมไปถึงช่วงก่อนที่จะมีการประกาศพระราชกฤษฎีกา ซึ่งหากมีหลักฐานว่าผู้สมัครหรือผู้ใดได้กระทำการฝ่าฝืนกฎหมายในช่วงนั้น ก็ให้นำมาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาวินิจฉัยด้วย ซึ่งก็จะมีผลถึงการให้พยานหลักฐานในช่วงเวลาใดที่เหมาะสมด้วย และจะถือว่าเป็นความผิดในการกระทำผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งในช่วงเวลาใด

(2) ปัญหาเรื่องการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งและผู้สังเกตการณ์ในช่วงเลือก

ตั้ง เพราะการจัดให้มีการลงคะแนนล่วงหน้าก่อนวันเลือกตั้งโดยไม่ต้องเดินทางกลับไปใช้สิทธิที่ภูมิลำเนาเดิม มีความเหมาะสมหรือไม่ เพราะต้องเสียค่าใช้จ่ายเดินทางและมีผู้ไปใช้สิทธิน้อย ไม่คุ้มค่าที่มีผู้เสนอให้ใช้สิทธินอกเขตจังหวัดได้ทุกครั้งที่มีการเลือกตั้งต้องใช้บุคลากรในการเฝ้าสังเกตพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องว่ามีการทุจริตหรือไม่ ซึ่งทำให้มีค่าใช้จ่ายสูงและสิ้นเปลืองมากขึ้น ทำให้การจัดให้มีการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรไม่คุ้มค่ามีการลงทุนสูงและมีผู้ใช้สิทธิน้อย มีผู้เสนอให้ลงคะแนนทางไปรษณีย์ ซึ่งก็อาจมีปัญหาการทุจริตได้ง่ายและยากที่จะหาพยานหลักฐานมานำสืบ

(3) ปัญหาเรื่องบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ต้องผูกพันกับทะเบียนบ้านซึ่งเมื่อทะเบียนบ้านไม่เป็นปัจจุบัน ไม่ถูกต้อง ทำให้บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ถูกต้อง มีชื่อตกหล่น และไม่สามารถใช้สิทธิได้ ทำให้ตรวจสอบได้ยากและสิ้นเปลืองเวลามาก

(4) ปัญหาเรื่องการทำผู้แทนพรรคการเมืองเป็นกรรมการประจำหน่วยและกรรมการนับคะแนนได้ ซึ่งถูกมองว่ากรรมการไม่เป็นกลางมีการทุจริต ฯลฯ และทำให้เปิดโอกาสให้ทำทุจริตได้ง่าย

(5) ปัญหาการห้ามผู้สมัครถอนการสมัครเพื่อมิให้มีการฮั้วทางการเมืองแต่ไม่สามารถห้ามพรรคการเมืองถอนการรับรองการเลือกตั้งของผู้สมัคร เช่นกรณีของนายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม จ.ลพบุรี รวมทั้งอาจมีผู้สมัครขอลาออกจากสมาชิกพรรคการเมือง ซึ่งจะส่งผลทำให้การขาดคุณสมบัติของผู้สมัครโดยปริยาย

(6) ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาที่ให้เริ่มนับคะแนน เมื่อมีการส่งหีบบัตรเลือกตั้งมาถึงสถานที่นับคะแนนครบถ้วนแล้ว ซึ่งที่ผ่านมากว่าจะเริ่มนับและเสร็จสิ้นใช้เวลาข้ามคืน ซึ่งมีผู้เสนอว่า ควรจะเก็บหีบบัตรไว้ก่อนและเริ่มนับในเช้าวันรุ่งขึ้นซึ่งสามารถเกิดอันตรายกับผู้มีส่วนได้เสีย เพราะผู้

สมัครรับเลือกจะรู้ผลได้ในเวลาอันรวดเร็ว และจะกระทำทุกวิถีทางเพื่อให้ตนเป็นผู้ชนะการเลือกตั้ง

(7) ปัญหาความผิดประเภทไหนที่สมควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในการคุ้มครองพยานที่เป็นผู้ร้องเรียนหรือผู้ร้องคัดค้านการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นปัญหาในการวินิจฉัยว่าความผิดในการทุจริตการเลือกตั้งมีมากมายหลายวิธี จึงเป็นปัญหาในการจำแนกประเภทของความผิด

(8) ปัญหาระดับความผิดของผู้สมัครรับเลือกตั้งต่อการยุ่งเหยิงพยาน ซึ่งมีปัญหาในการพิจารณาว่าการไปขัดขวางในรูปแบบใด ซึ่งอาจนำไปสู่การเบิกความของพยานที่เป็นผู้ร้องคัดค้านการเลือกตั้ง และส่งผลกระทบต่อกระบวนการวินิจฉัยของคณะกรรมการการเลือกตั้งอย่างไร

(9) ปัญหาการรับมือต่อการแก้แค้นพยานที่เป็นผู้ร้องคัดค้านการเลือกตั้งการกระทำที่แก้แค้นเกิดจากการที่พยานหรือผู้ร้องคัดค้านการเลือกตั้ง ได้ไปเป็นพยานในชั้นคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจพิจารณา ซึ่งจะมีบทกำหนดโทษไว้อย่างไร

(10) ปัญหาความรับผิดเกี่ยวกับการเปิดเผยชื่อสกุลของพยาน ซึ่งเป็นปัญหาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องวินิจฉัยว่าการเปิดเผยชื่อสกุลของพยานอย่างไรจึงจะเป็นความผิด เพราะบางกรณีที่อยู่ของพยานที่เป็นผู้ร้องเรียนหรือผู้ร้องคัดค้าน บางครั้งอาจจะปรากฏในลักษณะเผยแพร่ข่าวสารของสื่อมวลชน ซึ่งบางครั้งเป็นการให้สัมภาษณ์ โดยบางครั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งมิได้มีเจตนา เพื่อให้เกิดความเสียหายต่อพยานที่เป็นผู้ร้องคัดค้านการเลือกตั้งประการใด จึงไม่เป็นความผิดพยานดังกล่าว

จากการศึกษาพบว่าปัญหาเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองพยานบุคคลในความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งทั้งสิ้น

สรุป

จากบทวิเคราะห์ที่ผ่านมามีแนวโน้มให้เห็นได้ว่าในระบอบประชาธิปไตยนั้นหัวใจที่สำคัญของการปกครองในระบอบนี้ก็คือ การเลือกตั้งซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้บัญญัติให้การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ถูกกำหนดเป็น “หน้าที่” ของประชาชนชาวไทยที่มีอายุถึงเกณฑ์ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง และบุคคลทุกคนมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ใครจะมีอภิสิทธิ์เหนือผู้อื่นในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งย่อมกระทำไม่ได้ เพราะการเลือกตั้งทุกระดับเป็นสิทธิและหน้าที่ของประชาชน การเลือกตั้งที่ทุจริต คือ บ่อนเกิดแห่งการฉ้อราษฎร์บังหลวง และสร้างความระส่ำระสายในวงการราชการและการเมือง ซึ่งที่ผ่านมาเป็นความจริงที่เจ็บปวดและจะต้องจดจำ เป็นบทสอนใจให้ประชาชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการเลือกตั้ง ดังนั้นการเลือกตั้งจะบรรลุเป้าหมายของการคัดเลือกตัวแทนของประชาชนเข้าไปบริหารประเทศหรือบริการท้องถิ่นได้ ก็ต่อเมื่อประชาชนเข้าใจการเมืองและต้องเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง โดยต้องตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ที่ส่งผลกระทบต่อกันเป็น ลูกโซ่ไม่สิ้นสุด หากการเมืองดี เศรษฐกิจ และสังคมย่อมได้รับการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพที่ดีเช่นกัน ประชาชนก็ย่อมได้รับการบริหารอย่างเป็นธรรมจากทุกองค์กรในสังคมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน แต่ถ้าหากการเมืองไม่ดี มีการทุจริตในการเลือกตั้ง และไม่มีประชาชนคอยร่วมมือจับผิดการทุจริตในการเลือกตั้ง ย่อมทำให้การเมือง เศรษฐกิจ และสังคมด้อยคุณภาพลงและกลับไปสู่วัฏจักรการเมืองที่มีแต่หน้าเฝ้าเช่นเดิมเป็นแน่แท้ ฉะนั้นประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมโดยเข้ามาบีบบทบาทต่อการเลือกตั้งของไทย เพราะแม้จะมีองค์กรอิสระอย่างองค์กรคณะกรรมการการเลือกตั้งในปัจจุบันก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถปราบปรามการทุจริตการเลือกตั้งได้ เบ็ดเสร็จเด็ดขาดลงอย่างเด็ดขาด เพราะข้อจำกัด

ในเรื่องกำลังคนบุคลากร งบประมาณที่มีจำกัด ประกอบกับการเลือกตั้งแต่ละครั้งโดยเฉพาะในระดับประเทศ ซึ่งเป็นการเลือกตั้งพร้อมกันทั่วประเทศ ย่อมทำให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดูแลไม่ทั่วถึงอย่างแน่นอน แต่หากประชาชนมีจิตสำนึกในความเป็นเจ้าของประเทศและเข้ามามีส่วนร่วม โดยเฉพาะยอมตนเข้ามาเป็นพยานหลักฐานเมื่อตนเองได้ประสบพบการทุจริตการเลือกตั้ง ย่อมทำให้กรรมการเลือกตั้งสามารถมีข้อมูลพยานหลักฐานได้ชัดเจนและสามารถขจัดบุคคลที่หวังเข้ามาเป็นผู้แทนเพื่อกอบโกยผลประโยชน์ของประชาชนได้ออกไปให้หมดสิ้นได้ และส่งผลให้การเมืองในประเทศไทยเรามีนักการเมืองที่ดีขึ้นกว่าในปัจจุบัน

ข้อสังเกตที่ได้จากการศึกษา

เมื่อการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองพยานบุคคลในความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งมีประสิทธิภาพแล้วจะได้ผลรับดังต่อไปนี้

- (1) ได้คนดีมีคุณธรรมเข้ามาเป็นตัวแทนของประชาชน
- (2) เปิดโอกาสให้คนดีมีความสามารถ และต้องการเสียสละเพื่อส่วนรวมเข้ามาในการเป็นผู้แทนของประชาชน
- (3) ลดการซื้อสิทธิ ขายเสียง เพราะผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่กล้าทุจริตหรือกระทำผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง
- (4) มีการเลือกตั้งที่ดี มีความบริสุทธิ์ ยุติธรรม
- (5) ได้ผู้นำและผู้บริหารประเทศที่ดี มีความรู้ความสามารถแข่งกับนานาประเทศได้
- (6) เศรษฐกิจ สังคมของประเทศจะดีขึ้น เพราะไม่มีการกอบโกยผลประโยชน์
- (7) เป็นการรักษาผลประโยชน์ส่วนใหญ่ของประเทศ และประหยัดงบประมาณ
- (8) ส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยให้สมบูรณ์ขึ้น (ประชาธิปไตยแปลง

บานขึ้น)

- (9) ปิดโอกาสการกอบโกยผลประโยชน์ส่วนตัวและพรรคพวก
- (10) ปิดโอกาสการรวมตัวทางการเมืองเพื่อผลประโยชน์
- (11) ปิดโอกาสการผูกขาดอำนาจแต่ละพื้นที่ในจังหวัดของประเทศ
- (12) เปิดการแข่งขันการทำงานอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ เพราะประชาชนจำนวนมากจะสนใจคอยดูแลและเอาใจใส่มากขึ้น
- (13) นักวิชาการที่มีความรู้ความสามารถ มีความสนใจสละเวลาเข้ามาเป็นตัวแทนของประชาชน
- (14) ทำให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทำงานง่ายและสะดวกขึ้น
- (15) ลดงบประมาณรายจ่ายในการเลือกตั้งซ่อม
- (16) ลดการกลั่นแกล้ง แก้กัณฑ์ ฆ่าหวัคเนนซึ่งกันและกัน หรือทำลายฝ่ายตรงข้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- (17) เป็นการแก้ปัญหาในเชิงรุก
- (18) ความสามัคคีภายในประเทศจะเพิ่มมากขึ้น
- (19) คุณภาพชีวิตของสังคมดีขึ้น
- (20) เป็นตัวอย่างที่ต้องประเทศเพื่อนบ้านและนานาประเทศ
- (21) ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอย่างแท้จริง
- (22) เพื่อความผาสุกของคนส่วนใหญ่

กิตติกรรมประกาศ

ในการจัดทำบทความวิจัยฉบับนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณเจ้าของตำราวิทยานิพนธ์ เอกสารต่างๆ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ งานวิจัยเล่มนี้ จะสำเร็จสมบูรณ์ลงมิได้เลย หากมิได้กำลังใจจากครอบครัวของผู้วิจัย ที่ได้

ช่วยสนับสนุนการศึกษาเรื่องดังกล่าวนี้ให้กับผู้วิจัย คุณวุฒิที่ได้อ่านและแนะนำให้ผู้วิจัยได้ทำการแก้ไข
คุณค่าของงานบทความวิจัยเล่มนี้ ขอมอบแต่ผู้ทรง ให้สมบูรณ์ซึ่งเป็นผู้มีพระคุณทั้งหลายที่มีต่อผู้วิจัย

เอกสารอ้างอิง

- เจษฎาพร บุญรักษ์. (2554). “ระบบการเลือกตั้งของต่างประเทศ,” ใน *เอกสารเผยแพร่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.
- นภดล สมบูรณ์ทรัพย์, พลตำรวจตรี. (2535). “ปัญหาการปราบปรามผู้มีอิทธิพลในระบบสังคมไทย,” *หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน รุ่นที่ 4 ประจำปีการศึกษา 2534-2535*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เริงธรรม ลัดพลี. (2540). *คำอธิบายกฎหมายพยานหลักฐาน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. (2542). *กฎหมายเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน*. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.
- โสภณ รัตนากร. (2539). *คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติบรรณาการ.
- เอนก อนันทวรรณ. (2544). “การคุ้มครองพยานในคดีอาญา.” *วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต*, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2554 ฉบับที่ 2. (2555). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการเลือกตั้ง พ.ศ. 2550. (2555). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2550. (2555). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- พระราชบัญญัติการคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. 2546. (2555). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิญญูชน.